

הא"ב של יחס אישי



**נערך ונלקט ע"י
המחנך הרב משה זלצמן שליט"א
מפקח חינוכי בתלמוד תורה מוסדי עולם ירושלים**

אהבה

- מדי פעם להגיד לתלמידים אני אוהב אתכם מרוצה ממכם וכדו'
- על דפי עבודות או חוברות נוכל לכתוב את השם של התלמיד בתוספת תואר - חיים החרוץ, יענקי הנפלא.
- לשלוח מחמאה או מילה טובה על התלמיד עם האח של התלמיד להוריו.
- נוכל להושיב אותו בשיעור ליד הרב'ה.
- לעצור באמצע השיעור ולהפנות שאלה קלה בפרט לתלמיד חלש, וכך נוכל להחמיא לו.
- תוך כדי שיעור נוכל לומר: הקטע הבא זה בשביל חיים/שלומי.
- בשיעור אפשר לומר: את המדרש הזה יוסי יאהב, הוא הרי עמקן וכדו'
- לפני ההפסקה נוכל לשאול תלמיד, מה הולכים לשחק וכך נוכל לדרבן עוד ילדים לשחק עמו.
- נוכל לומר לתלמיד: שרוליק תמסור להוריך עד כמה הרב'ה מרוצה ממך, ולמחרת לשאול אותו איך הגיבו וכו'.

אמון

- לתת אמון בתלמיד ביכולות שלו, תוך שאומרים לו את זה בשיחה פרטית, או מול התלמידים.
- להאמין בתלמיד באמת, גם בלי לומר לו, במחשבה.

אכפתיות

- בהפסקה נוכל לגשת לתלמיד ולברר אתו אם הבין את הנלמד בשיעור, כמו"כ תוך כדי העבודה נשאל אם הבין או זקוק לעזרה, אם אתה לא מבין תשאל ואסביר לך.
- נוכל להשתמש בביטויים כמו: ננסה להבין ביחד, נראה ביחד מה אפשר לעשות וכדו'
- ביום שתלמיד החסיר נשאיר לו מדברים שהיו בכיתה, נשתף אותו בחוויות שהיו וכדו'.

- אפשר לבקש מתלמיד שיקח או ישמור דברים בשביל תלמיד שחסר.
- נוכל לברר עמו או לבדוק אם משתפים אותו במשחק.
- אפשר להציע לתלמיד להביא משחק מהבית ויצרף חברים, וכך חינו יגדל בעיני חבריו.
- נוכל להשתמש במשפטים כמו: אני נהנה כש... אתה מצליח וכדו' / כואב לי כש...
- תלמיד שחולה נוכל להתקשר אליו או לשלוח פתק לתלמידים עם מספר הטלפון שלו שיתקשרו אליו. או להתקשר אליו מהכיתה, להציע לו להקשיב בבית לשיעור בטלפון.

אורה נעימה

- נשמור על אורה נעימה בכיתה, חיוך, התיחסות, רוגע, אהבה, שמחה.

בוקר טוב

- כל בוקר לומר לכל תלמיד בוקר טוב אישי, - כמו כן צהרים טובים או ערב טוב בסיום הלימודים.
- אפשרות לומר בוקר טוב או צהריים טובים בלחיצת יד לפי התור ביומן.
- תוך כדי נוכל לזרוק לתלמיד מילה טובה, לגלות התעניינות וכדו'.
- נוכל תוך כדי לעצור את כל הכיתה ולשבח או אותו תלמיד, ואח"כ להמשיך לתלמידים האחרים.

בחירה

- כשיש לנו אפשרות לתת לתלמיד לבחור משהו מסוים שנעשה / נלמד וכדו', נוכל לבקש מתלמיד לבחור, נוכל גם לכוון אותו לדבר מסוים שיבחר, וכך נוכל לשבח אותו לכוון על הרעיון שנתן.

גילוי מעלות

- חיפוש וציון לשבח על מעלות תלמידינו, על כל דבר קטן נחמיא ונעודד: לומד בקול, מקשיב טוב, מסתכל בפנים, יושב בד"א וכו' וכו'.
- אפשר תוך כדי שיעור / עבודה, להדגיש מול כל התלמידים מעלה מסוימת של התלמיד בתוספת הוכחה. אחראי, אכפתי, מסור, עמקן וכדו'.

גבאי

- נוכל לתת תפקידים לכמה שיותר תלמידים.
- נזכור לשבח את התורנים הקבועים על עבודת הקודש שלהם.
- לתלמיד השקט נוכל לתת תפקיד מכובד ואפי' לכנות אותו הגבאי של הרב'ה.

דוגמאות חיוביות

- נוכל להשתמש בלימוד, סיפור, שיעור, תוך כדי הדוגמאות שאנו מביאים, בשמות תלמידים מסוימים - נניח שחיים וחזקי היו... - כמובן רק בדברים חיוביים.
- אפשר גם תוך כדי לפנות לתלמיד ולומר לו נניח שאתה העשיר זכית להלוות ... וכדו'.

התמקדות בחיובי

- "וזו היא מדת המאושרים" (אוה"ח הק' ויצא).
- לחפש ולהתמקד כמה שיותר בדברים החיוביים של התלמיד - כשרונות, משפחה, אופי וכדו'.

הקשבה

- נקשיב לו, נאזין לכל מה שאומר בהקשבה טובה, איכותית.

התפעלות

- נתפעל מכל דבר של התלמיד, נשבח ונעודד בהתפעלות.

- כמו"כ נחמיא ונציין לשבח את כל הכיתה, תוך שאנו מתפעלים מהם ומציינים להם עד כמה שנהנים מהם, ומעריכים אותם, והם הכיתה הכי טובה וכו' וכו'.

התעניינות

- נדבר עם התלמיד על מה שמעניין אותו.
- בחוויות שלו נוכל לחוות איתו ביחד, והתלמיד יראה ויראה שמתעניינים בו באמת.
- כמו"כ נתעניין במשחקים שאהובים עליו וכדו'.

ויתן ויחזור ויתן

- נתייחס עוד פעם ועוד פעם, בצורות שונות ומגוונות - אינו דומה מאה פעמים למאה ואחד.

ויגבה ליבו

- נרבה במחמאות כיתתיות, נציין כמה אנו מאושרים ללמד בכזו כיתה.
- נרומם את התלמיד/ים בדברים החיוביים שבו/בהם.
- נוכל להשתמש בקבוצות בכיתה כמו טורים או שורות וכדו'.

ווארט

- נוכל לבקש מתלמיד להביא ווארט לפרשת השבוע ולדרוש בפני כולם.
- נוכל להכניס לדף קשר ווארטים או סיפורים וכדו' עם שם התלמיד שהביא.

זמן מיוחד

- ננסה למצוא זמן מיוחד שאז אנו מדברים שיחה אישית עם התלמיד - אם זה בהפסקה 3 דקות - אם בדרך לחדר מלמדים, וכדו'.
- אפשרות לעשות זאת לפי תור, אפשרי גם שהתלמידים ידעו מתי מגיע תורם ויחכו לזה.

חיך

- הוי מקבל כל אדם בסבר פנים יפות וכמובן תלמידינו החביבים.
- נשתמש בחיך תוך כדי שיעור וכו' נתמקד על תלמיד ספציפי ונחיך אליו באמצע תפילה, שיעור.

חותמות

- בעבודות / חוברות וכדו' נוכל להשתמש בחותמות: מצוין, משקיע, נפלא וכדו' - אפשרות להוסיף שם המלמד על החותמת.

טלפון

- אפשרי להתקשר להורים ולהרוות אותם בנחת.
- נוכל להתקשר בסיום השיעור לעיני התלמיד שבחרנו, ונציין להוריו כמה התלמיד הצטיין וכו'.
- אפשר גם לתת לילד בהפסקה להתקשר להוריו, ולבשר להם עד כמה הרב'ה מעריך אותנו על הצטיינותו וכו'.

יחס אישי

- נתיחס לתלמיד ונרבה לתת לו יחס אישי כאילו הוא היה הבן שלנו.

יצירתיות

- נשתמש הרב'ה ביצירתיות - כל תלמיד שונה מהשני, נחפש דרכים של יחס שיתאים לכל תלמיד ותלמיד ע"פ דרכו.
- כדאי שמלמדים ישתפו אחד את השני ברעיונות ודרכים ליחס אישי.
- אפשרי להציע לתלמיד שהוא בעצמו יבחר יחס מסוים כמו: תורן, אחראי וכדו'.

ייחודיות

- נבקש מתלמיד מסויים להביא תמונה / מכין מישהו ספציפי וכדו'.
- נציין בקול בכיתה את הדברים החיוביים שמייחד את התלמיד.
- נבטא את הייחודיות הן בכישרונות והן בזמנים מסויימים: יום הולדת וכדו'.

כבוד

- נכבד את התלמיד ונשמור על כבודו, הן בפניו והן שלא בפניו.

לכבודו

- תוך כדי שיעור נוכל לשלב: עכשיו לכבוד נחום נספר זה וזה, חיים יאהב את זה, דבר עמוק לעמקנים וכדו'.

לזכור פרטים

- נזכור את החוויות של התלמיד.
- נזכור דברים טובים על משפחתו - האח הגדול הביא ארבעס וזה היה מיוחד וכדו'.
- נזכור דברים חיוביים עליו, נשתמש בפתקים שהביא ונזכיר לו... הנה הבעל חסד כנו שהביא ביום זה וזה.. וכדו'.
- נזכיר לו מחמאה שהמפקח אמר עליו.
- ציטוטים שמשבחים אותו, או שהוא בעצמו משתמש בהם.

מחמאות

- ובפרט נרבה במחמאות, בפרט על המאמץ וההשקעה של התלמיד.

מילה טובה

- בשיעורים נרבה במילים וביטויים, מקשיב, משתתף, מבין, חרוץ. וכדו'.
- כן גם בהפסקות ומחוץ לחיידר נרבה במילים טובות.

נתינה

- ניתן בלי התניה, אלא כי אתה התלמיד שלי, ממתק, הפתעה, יציאה וכדו'.

סומכים עליך

- נביע לתלמיד עד כמה אפשר לסמוך עליו, תוך שנבקש ממנו להזכיר לנו דבר מסויים/ תאריך / בר מצוה / חלוקת עבודות/ מבחן/ וכדו'.
- נבקש ממנו לשמור על עבודות מסויימות במגירה, או בילקוט שלו, ויתן לנו את זה ביום מסוים, ואז שוב נביע עד כמה אפשר לסמוך עליו.

סבא וסבתא

- נשלח מכתב הערכה לסבא וסבתא של התלמיד בשבוע שנוסע אליהם או נכתוב על הדף קשר, וכך ירוויחו גם ההורים וגם התלמיד וגם הסבים.

ערך עצמי

- להחדיר בו ערך עצמי - שהוא שווה בכל עת ובכל מצב, כי הוא בנו של הקב"ה - כי הוא התלמיד שלנו.

עוקף

- נרבה גם במחמאות בעקיפין, (לא רק מחמאות ישירות).
- נאמר מחמאה למישהו אחר על התלמיד - תוך שהתלמיד שומע.
- בשיעור נוכל לומר: אתה מזכיר לנו את המדה הטובה הזו והזו שבדיוק לומדים ע"ז עכשיו, וגם אתה... וכדו'.
- נוכל לשלוח תלמיד אחר למסור מחמאה בשמנו לתלמיד מסויים.

פרס אישי

- ניתן מידי פעם פרס בלי שום התניה.

פּרָגוֹן

- נפרגן לכל תלמיד מול שאר חבריו.

פּתְקִים

- נשתמש ביחס אישי ע"י נתינת פתקים כמו: פתק ממו רגיל עם מילה טובה, מכתב להורים על סוגיהם השונים. מדבקות (לכיתות נמוכות) חרוץ שקדן וכדו'
- נוכל לתלות בכתה את הפתק שהתלמיד הביא מהוריו על הצטיינותו.
- אפשרות שנכתוב פתק טוב על הצטיינות התלמיד, ולתלות את זה בכיתה לזמן מסוים עד שניתן את הפתק לתלמיד.
- נזכיר לתלמיד שאת הפתק נחת יתלה במקום בולט בבית, ולמחרת נוכל לברר איתו שוב על הפתק.
- כדי שלא נדלג על אף תלמיד נוכל לחלק פתקים לפי היומן, ולכל תלמיד ניתן פתק שמתאים לו.
- נוכל לשלוח פתק נחת עם התלמיד למפקח.
- נוכל לבקש מהתלמיד שיכניס הפתק בתיבת הדואר.

צִיוּנִים

- נרבה בציונים חיוביים על חוברות וכדו', ולפעמים נבקש ח. הורים על הציון החיובי.

קֶשֶׁר עֵין

- לפני תחילת שיעור נעבור ונסקור את כל תלמידנו עד שנגיע בקשר עין וכו' תוך כדי שיעור, נשמור על קשר עין, נוכל להתרגל שכל 2-3 מילים אנחנו אומרים תוך כדי קשר עין עם תלמיד אחר.
- לפעמים נשתמש בקריצות עין חיוך המבטא הערכה.

קִירְבָה

- תוך כדי השיעור נתקרב לתלמיד מסוים.

רגשות

- נביע לו את רגשותיו, זה משמח אותך, אתה מאוכזב מזה וזה וכדו'.

שיקוף

- נשקף את דברי התלמיד ונחזור עליהם.

שיחה אישית

- נרבה בשיחות אישיות עם תלמידינו.

שם

- נשתמש כמה שיותר בשמו של התלמיד, בוקר טוב מוישי, שלוימי שאל שאלה נפלאה וכדו'.
- נשתדל שכל יום נאמר את השמות של כל התלמידים לפחות פעם אחת.
- נכתוב על הלוח שמות המצטיינים וכו'.
- נציין בשיעורים וכו' את שמות התלמידים - מוישי שאל... חיים ענה... וכדו'.

תפקידים

- נחלק תפקידים לכמה שיותר תלמידים - בפרט לתלמיד השקט.

תוויות

- שלוימי השקדן / יענקי החרוץ וכדו'.

תפילה

- נשתדל להתפלל על הצלחת תלמידינו.

תודה רבה

- נזכור לומר תודה רבה כשהתלמיד עושה טובה שביקשנו ממנו.

- נודה בקול ונבקש גם מהתלמידים להודות לתלמיד שהביא משהו לכתה / ממתק לסיום וכדו'.

